แผนรองรับอุบัติเหตุจากสารเคมีหกรั่วไหล

1. ประเภทของระดับการปนเปื้อน

ระดับปนเปื้อน	พื้นที่เกิดเหตุ	ปริมาณ
Minor Chemical Spill	พื้นที่ภายในหน่วยงาน	1 – 10 ลิตร
Major Chemical Spill	พื้นที่ภายในหน่วยงาน และกระทบพื้นที่ใกล้เคียง	> 10 ลิตร

2. รายละเอียดแผนรองรับอุบัติเหตุจากสารเคมีหกรั่วไหล

2.1 Minor Chemical Spill

2.1.1 ผู้ประสบเหตุพบเห็นสารเคมีหกรั่วไหล ปนเปื้อน พิจารณาแล้วอยู่ในนิยามของสารเคมีที่หกรั่วไหลน้อย

2.1.2 สวมใส่ PPE ตามลำดับขั้นตอน เริ่มจาก ถุงมือยางชั้นที่ 1 ถุงคุมเท้า ผ้ากันเปื้อน หน้ากากอนามัย แว่นตานิรภัย หรือหน้ากาก (face shield) ถุงมือยางชั้นที่ 2

2.1.3 ปิดกั้นพื้นที่ ไม่ให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาในพื้นที่ รวมถึงเปิดหน้าต่างเพื่อระบายอากาศ

2.1.4 นำชุด Spill Kit และปฏิบัติตามขั้นตอนการเก็บกู้สารเคมีที่ได้กำหนด

2.1.5 รวบรวมสารเคมีที่หกใส่ในภาชนะ ติดฉลากภาชนะให้ถูกต้อง นำไปกำจัดทิ้งตามวิธีที่เหมาะสม

2.1.6 ทำความสะอาดบริเวณสารเคมีหกรั่วไหล

2.1.7 รายงานตามสายงาน และรายงานอุบัติการณ์

2.2 Major Chemical Spill

2.2.1 ผู้ประสบเหตุพบเห็นสารเคมีหกรั่วไหล ปนเปื้อน พิจารณาแล้วอยู่ในนิยามของสารเคมีที่หกรั่วไหลมาก แจ้งหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อแจ้งงานบริหารและธุรการ

2.2.2 งานบริหารและธุรการแจ้งหน่วยงานใกล้เคียงคณะวิทยาศาสตร์ และประสานงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยปิดพื้นที่

2.2.3 ปิดกั้นพื้นที่ ไม่ให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาในพื้นที่ ปิดหรือหยุดการปฏิบัติงานทุกอย่างที่ทำให้เกิดประกายไฟและความร้อน และเปิดหน้าต่างเพื่อระบายอากาศ

2.2.4 เตรียมเอกสาร MSDS เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ช่วยเหลือหรือหน่วยงานที่เข้ามาระงับเหตุและอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย

2.2.5 เตรียมพร้อมอพยพ

2.2.6 งานบริหารและธุรการประสานงานทีมระงับเหตุของคณะ เข้าพื้นที่เกิดเหตุ รวมถึงประสานงานหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องให้ เตรียมพร้อมเข้าพื้นที่

2.2.7 กรณีทีมระงับเหตุของคณะฯ ประเมินแล้วสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ แจ้งหัวหน้าหน่วยงานรายงานตามสายงานเพื่อสั่งยกเลิกแผน กรณีทีมระงับเหตุของคณะฯ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ งานบริหารและธุรการประสานงานทีมระงับเหตุภายนอกเข้าพื้นที่ทันที และแจ้งงานสื่อสารองค์กรประกาศแจ้งอพยพคนในพื้นที่ไปยังจุดรวมพลโดยใช้บันไดหนีไฟ ห้ามใช้ลิฟต์โดยเด็ดขาด

2.2.8 อพยพตามเส้นทางอพยพที่ติดอยู่ในหน่วยงานและบริเวณหน้าลิฟต์ โดยใช้บันไดหนีไฟ ห้ามหนีไปในทิศทางที่สวนกับควันไฟและความร้อน

2.2.9 งานบริหารและธุรการ อัพเดตสถานการณ์และประสานงานขอความช่วยเหลือกับหน่วยงานภายนอก

3. การจัดการหลังเกิดเหตุ

แนวปฏิบัติ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ประการคือ การประกาศยกเลิกภาวะฉุกเฉิน การรายงานและการสอบสวน การประชาสัมพันธ์และการให้ข่าว ดังนี้

1. การประกาศยกเลิกภาวะฉุกเฉิน ในกรณีที่ภาวะฉุกเฉินเป็นเพลิงไหม้ และเพลิงสงบลงแล้ว โดยไม่มีโอกาสจะลุก ติดไฟได้อีก เนื่องจากเชื้อเพลิงถูกกำจัดหมดไป หรือปราศจากความร้อนและประกายไฟ ส่วนในกรณีที่ก๊าซพิษรั่วภาวะฉุกเฉินจะสิ้นสุดลงเมื่อก๊าซที่รั่วออกสู่บรรยากาศสลายตัวไปหมดแล้ว และจุดที่รั่วได้รับการตรวจสอบ และซ่อมแซมจนไม่มีการรั่วของก๊าซในที่ใดอีก ซึ่งหัวหน้าทีมระงับเหตุฉุกเฉินจะเป็นผู้ตัดสินใจ หลังจากนั้นจึงรายงานการยกเลิกภาวะฉุกเฉินต่อหัวหน้าส่วนงาน เมื่อหัวหน้าส่วนงานพิจารณาแล้วเห็นว่า สถานการณ์สงบลงแล้ว ให้สั่งยกเลิกภาวะฉุกเฉินโดยให้ส่งสัญญาณแจ้งสภาวะปลอดภัย และประกาศอีกครั้ง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานกลับเข้าทำงานต่อไป

2. การรายงาน และการสอบสวน เมื่อประกาศยกเลิกภาวะฉุกเฉินแล้ว หน่วยงานที่เกิดเหตุจัดทำรายงานเพื่อเสนอต่อคณะฯ เพื่อทำการสอบสวนหาสาเหตุของสถานการณ์อันตรายที่อุบัติขึ้น โดยการรายงาน และสอบสวนดังนี้

2.1. การรายงานเหตุฉุกเฉิน แต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามที่เข้าไปมีส่วนร่วม ตั้งแต่เมื่อได้รับรายงานการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน จนกระทั่งเหตุการณ์สงบลง รวมถึงปัญหาและอุปสรรค

2.2. การสอบสวนสาเหตุของเหตุฉุกเฉิน หลังจากสถานการณ์สงบลงแล้ว งานบริหารและธุรการ ห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าทีมสอบสวนเข้าไปในบริเวณที่เกิดเหตุ เพื่อรักษาหลักฐานไม่ให้เกิดการเคลื่อนย้ายหรือถูกทำลาย หลังจากนั้นจัดตั้งทีมสอบสวนของส่วนงานและประสานงานหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1. ทีมสอบสวนบุคคล มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และผู้เห็นเหตุการณ์ ข้อมูลจากการสอบสวนจะครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับจุดที่เริ่มเกิดเหตุ สาเหตุที่เกิดและเหตุการณ์ที่เกิดตามมาเป็นลำดับ นำมาจัดทำรายงานเหตุการณ์เป็นขั้นเป็นตอน

2.2.2. ทีมตรวจสอบเอกสารและข้อมูลเฉพาะด้าน ทีมตรวจสอบเอกสารและข้อมูลเฉพาะด้าน มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลทั่วไปที่บันทึกไว้ในเอกสาร เช่น ประวัติการเกิดเหตุฉุกเฉินของสถานที่, บันทึกการซ่อมบำรุงของเครื่องมือและการปรับปรุงอาคาร, บันทึกการใช้เครื่องมือทั้งในอดีตและปัจจุบัน, ภาพระหว่างเกิดเหตุ

2.2.3 ทีมค้นหาหลักฐาน ทีมค้นหาหลักฐานควรจะมีช่างภาพสำหรับถ่ายภาพที่เกิดเหตุ และหลักฐานต่างๆ อย่างใกล้ชิด โดยทีมค้นหาหลักฐานปฏิบัติ เช่น ทำการบันทึกเกี่ยวกับหลักฐานที่ได้มา เมื่อได้หลักฐานแล้วควรบันทึก ไว้ว่าใครเป็นผู้พบ พบที่ไหน พบเมื่อไร มีลักษณะอย่างไร หลังจากที่ได้มาทำอย่างไรบ้าง บำรุงรักษาอย่างไร ใครเป็นผู้ดูแลการค้นหาจุดเริ่มต้นของเหตุฉุกเฉิน ซึ่งการค้นหาจุดเริ่มต้นของเหตุฉุกเฉินทำได้โดยการสังเกตจากสิ่งที่ปรากฏอยู่

2.2.4 ทีมวิเคราะห์ด้านเทคนิค มีหน้าที่ในการตรวจสอบแหล่งเชื้อเพลิงที่ถูกใช้ไปในที่เกิดเหตุและส่ง หลักฐานไปวิเคราะห์ในห้องทดลอง เพื่อทดสอบว่าสารที่พบจากการค้นหาเป็นสารอินทรีย์ อนินทรีย์ หรือสารที่ ระเบิดได้ เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานได้เพียงพอ และได้รับผลจากการวิเคราะห์ในห้องทดลอง ซึ่ง สามารถนำมาประกอบกับข้อมูลทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุและสรุปผลสอบสวนหลังจากที่ทีมสอบสวน

3. การประชาสัมพันธ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้น ผู้สื่อข่าวมักจะมาถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็ว ซึ่งถ้าบุคคลที่จะต้องทำหน้าที่แถลงข่าวยังมาไม่ถึงที่เกิดเหตุ ผู้บัญชาการเหตุฉุกเฉินมอบหมายให้พนักงานรักษาความ

ปลอดภัยนำผู้สื่อข่าวไปยังห้องแถลงข่าว และมอบหมายให้ตัวแทนของคณะฯ ช่วยดูแลสื่อมวลชน จนกว่าผู้ที่ทำหน้าที่ในการให้ข่าวจะมาถึงที่เกิดเหตุ

3.1 ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนงาน ให้ข่าวกับสื่อมวลชนและประชาชนทั่วไป

3.2 ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะต้องไม่ให้ข่าวสารใดๆ

3.3 กำหนดขอบเขตของคณะ ฯ ที่ยอมให้ผู้สื่อข่าวเข้าถึง และผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

3.4 ลักษณะของข้อมูลข่าวสารจะต้องให้แต่ข้อมูลที่เป็นความจริง โดยครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้ คือ สาเหตุของการเกิดเหตุฉุกเฉิน การแก้ไขเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ ประสิทธิภาพในการแก้ไขเหตุการณ์ และระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้ในการควบคุมเหตุฉุกเฉิน
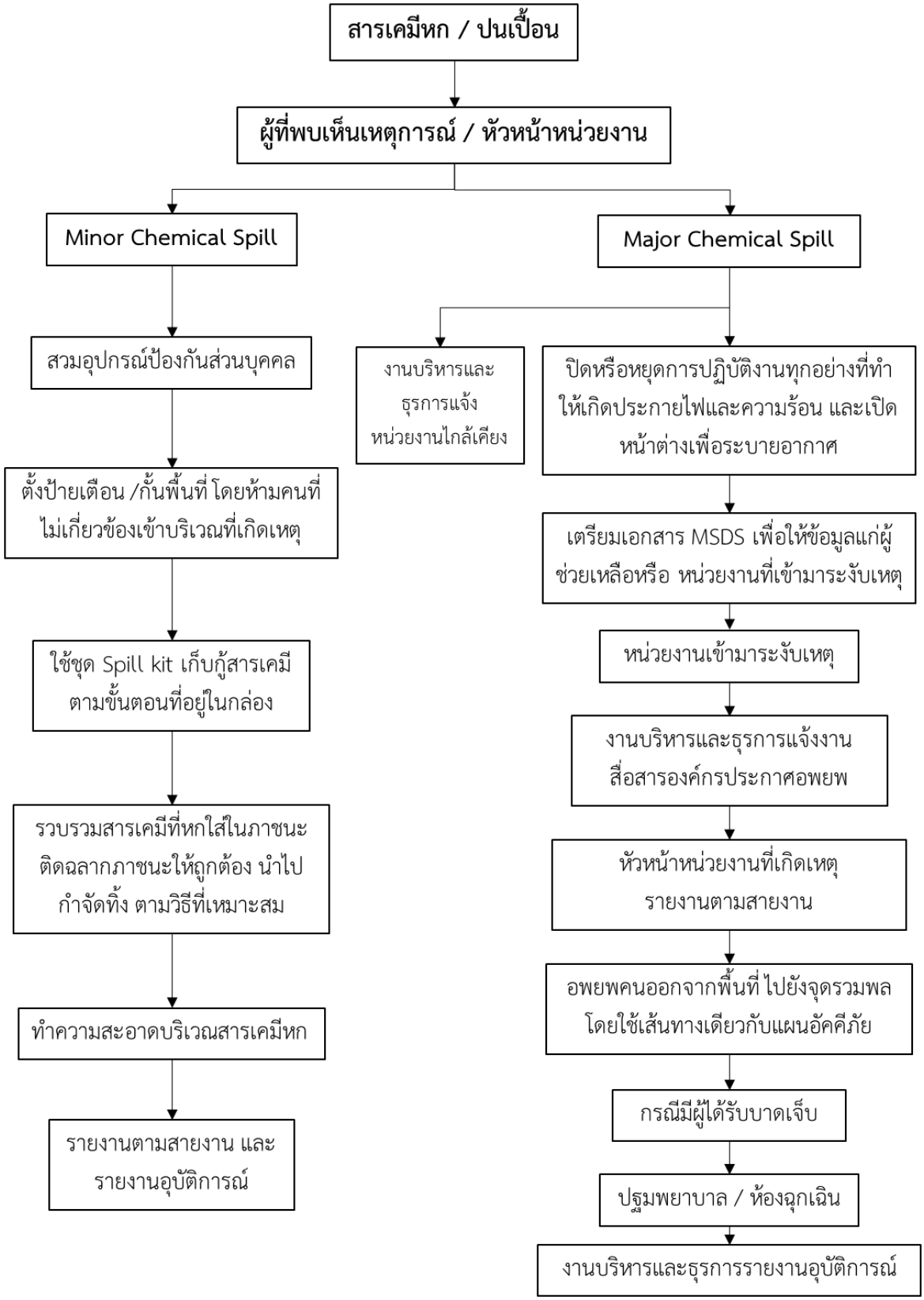
แผนผังขั้นตอนการดำเนินการ